

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-1-030 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 24-23/526-220
Karar Tarihi : 21.05.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER: Uğur Bilgehan BURHAN, Nadire Büşra EKİNCİ, Rengin ÜCEL,
Zehra Seda KAYNAR

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : - DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ
Temsilcileri: Av. Evrim KAŞLIOĞLU, Av. Hilal ÖZÇELİK,
Av. Hakan DEMİRKAN, Av. Mehmet Taha ÇOŞKUN
Caddebostan Mah. Bağdat Cad. Vezir Sok. Ünsal Apt. No:4
D:11 34728 Kadıköy/İstanbul

- D. DOSYA KONUSU:** Alibaba Group Holding Limited tarafından kontrol edilen DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'nin, iştirakleri DSM Global Elektronik Ticaret Hizmetleri ve Yatırımları AŞ ve DSM Turkey Elektronik Ticaret Hizmetleri ve Yatırımları AŞ aracılığıyla kurduğu Trendyol Azerbaijan Limited Liability Company üzerinde, DSM Global Elektronik Ticaret Hizmetleri ve Yatırımları AŞ'nin hisselerinin bir kısmının Pasha Holding LLC tarafından devralınarak ortak kontrol tesis edilmesi işlemi.
- E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 14.05.2024 tarih, 51793 sayılı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 20.05.2024 tarihli ve 2024-1-030/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- Yapılan başvuruda, hâlihazırda nihai olarak Alibaba Group Holding Limited'in (ALİBABA) kontrolünde bulunan DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'nin (TRENDYOL) iştirakleri DSM Global Elektronik Ticaret Hizmetleri ve Yatırımları AŞ (DSM GLOBAL) ve DSM Turkey Elektronik Ticaret Hizmetleri ve Yatırımları AŞ (DSM TURKEY) aracılığıyla kurduğu Trendyol Azerbaijan Limited Liability Company (AZ OpCo) üzerinde, DSM GLOBAL'in hisselerinin bir kısmının Pasha Holding LLC (PASHA) tarafından devralınarak ortak kontrol tesis edilmesi işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmiştir.
- Bildirim konusu işlemin temelini 28.04.2024 tarihinde DSM GLOBAL, DSM TURKEY ve PASHA arasında imzalanan Sözleşme oluşturmaktadır. Bildirim konusu işlem öncesinde AZ OpCo hisselerinin %(.....) DSM GLOBAL'e, %(.....) DSM TURKEY'e ait

olduğundan¹, AZ OpCo'nun hisselerinin tamamının ve tek kontrolünün TRENDYOL'a ait olduğu anlaşılmaktadır. Bildirime konu işlem sonrasında ise DSM GLOBAL'in belirli hakları ve hisselerinin %(.....) sermaye artırımını aracılığıyla PASHA tarafından devralınacak olup hisselerinin %(.....) ise TRENDYOL'a ait olacaktır.

- (6) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, *"kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde; (...) bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir veya daha fazla kişi tarafından devralınması"* 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olarak sayılmıştır.
- (7) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ise; *"Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir."* hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm uyarınca dosya konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte sağlanması gerekmektedir.
- (8) Dosya kapsamında edinilen bilgilere göre; bildirime konu işlemin gerçekleştirilmesi amacıyla imzalanması planlanan Sözleşme uyarınca; (.....).
- (9)

(.....TİCARİ SIR.....)

- (10) hususları bulunmaktadır. Bu çerçevede, bildirime konu işlem neticesinde Az OpCo'nun önemli kararlarının PASHA'nın atadığı Yönetim Kurulu üyelerinin onayı olmaksızın alınamayacağı, dolayısıyla Az OpCo üzerinde TRENDYOL (nihai olarak ALİBABA) ve PASHA'nın ortak kontrolünün bulunacağı anlaşılmaktadır.
- (11) Bir ortak girişimin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir yoğunlaşma olarak kabul edilmesi için aranan kriterlerden bir diğeri de, kurulacak işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşıması, diğer bir deyişle tam işlevsel bir ortak girişim olmasıdır. Bu kriter çerçevesinde, kurulacak olan ortak girişimin, ortak girişim taraflarından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olup olmadığı incelenmiştir.
- (12) AZ OpCo'nun e-ticaret hizmetlerinin ifası için Azerbaycan'da gerekli olan tüm resmi onay ve muvafakatlara sahip olduğu, TRENDYOL'un Az OpCo'nun Azerbaycan'daki e-ticaret hizmetlerini sürdürebilmesi adına gerekli ürün, teknoloji ve hizmetlere katkı sağlayacağı, dolayısıyla Az OpCo'nun pazarda bağımsız bir teşebbüs olarak faaliyet gösterebilmek için yeterli kaynağa sahip olacağı bildirilmiştir. Bu kapsamda, AZ OpCo'nun bir teknoloji şirketi olarak ana şirketlerinin belirli işlevleriyle sınırlı kalmayarak yeni iş hedefleri doğrultusunda Azerbaycan'daki yerel pazar deneyimini ve halkla ilişkiler desteğini sunmak üzere hareket edeceği bilgisi edinilmiştir. Ayrıca, AZ OpCo'nun satış ve satın almalar için ana şirketlere bağımlılığının bulunmadığı,

¹ Başvuruda, DSM TURKEY'in işleme katılımının, Azerbaycan'da tek hissedarlı bir şirketin başka bir şirketin tek hissedarı olamayacağını öngören yürürlükteki mevzuatın gerekliliklerinden kaynaklandığı belirtilmektedir.

TRENDYOL ile PASHA'dan bağımsız olarak faaliyet göstermeye devam edeceği ve kendi müşteri portföyünü oluşturacağı belirtilerek işlem sonrasında da faaliyetlerinin herhangi bir süre ile sınırlı kalmayarak kalıcı olarak sürdürülmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir. Bu bağlamda, AZ OpCo'nun faaliyetlerini bağımsız olarak yürüteceği, bunu gerçekleştirmek için yeterli/gerekli kaynaklara sahip olacağı ve ortak girişimi taraflarının belli bir işlevinin ötesinde ve ortak girişim taraflarına bağımlı olmaksızın tam işlevsel bir ortak girişim olarak kalıcı bir şekilde faaliyet göstereceği değerlendirilmiştir.

- (13) Dosya kapsamında edinilen tüm bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda bildirim konusu işlemin, bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin kontrol yapısında değişiklik meydana getirdiği ve 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrası dolayısıyla aynı maddenin birinci fıkrası uyarınca 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dosya konusu işlem bakımından işlem taraflarının ciro bilgileri dikkate alındığında, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde düzenlenen ciro eşiklerinin aşılmış olduğu ve bu sebeple dosya konusu işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.
- (14) Devre konu AZ OpCo, bildirim konu işlem sonrasında Azerbaycan sınırları içerisinde e-ticaret ve e-ticarete yönelik lojistik hizmetlerinin sağlanması alanında faaliyet gösterecektir. Ayrıca (.....) bildirilmiştir.
- (15) Ortak girişim taraflarından ALİBABA, Cayman Adaları'nda kurulu bir şirkettir. ALİBABA'nın faaliyetleri; başta Çin'de olmak üzere uluslararası ölçekte e-ticaret, yerel tüketici hizmetleri, bulut hizmetleri, dijital medya ve eğlence ile inovasyon girişimlerinden oluşmaktadır. ALİBABA, uluslararası e-ticaret faaliyetlerini Lazada, AliExpress, Trendyol ve Daraz e-ticaret platformları aracılığıyla sürdürmektedir. ALİBABA'nın uluslararası e-ticaret faaliyetlerine ilişkin genel açıklamalara aşağıda yer verilmektedir:
- Lazada, Güney Asya'da faaliyet gösteren bir e-ticaret platformudur ve yerel KOBİ'lerin bölgesel markalarından, küresel markalara kadar ulaşan bir ürün yelpazesini müşterilerine sunmaktadır.
 - AliExpress, ALİBABA'nın uluslararası perakende pazar yerlerinden biri olup, küresel çapta müşterilerin Çin'deki ve diğer ülkelerdeki üreticilerden ve distribütörlerden doğrudan ürün satın almalarına olanak sağlamaktadır.
 - Daraz, Güney Asya, Pakistan ve Bangladeş pazarlarında faaliyet gösteren bir e-ticaret platformudur.
 - Cainiao, satıcıların ve tüketicilerin çeşitli lojistik ihtiyaçlarını karşılayan yurt içi ve uluslararası tek duraklı (*one-stop-shop*) lojistik hizmetleri ve tedarik zinciri yönetimi çözümleri sunmaktadır.
- (16) (.....). ALİBABA'nın TRENDYOL'un yanı sıra Türkiye'de kurulu Alibaba Turkey E-Ticaret AŞ (ALİBABA TURKEY) adında bir iştiraki daha bulunmaktadır. ALİBABA TURKEY, Türkiye'de e-ticaret bakımından pazarlama ve iş geliştirmesi alanlarında faaliyet göstermektedir.
- (17) ALİBABA tarafından kontrol edilen TRENDYOL, başta Türkiye'de olmak üzere küresel ölçekte faaliyet gösteren çok kategorili bir e-ticaret şirkettir. TRENDYOL, çok kategorili bir e-ticaret platformu olan "www.trendyol.com"u işletmektedir. TRENDYOL'un ana faaliyet alanı olan e-ticaretin yanı sıra ayrı bir platformda satışını yaptığı kendi moda markası Trendyolmilla'nın sahibidir ve diğer Türk markalarını küresel e-ticaret platformu aracılığıyla doğrudan satışa sunmak için ihracata yönelik bir iş birimi olan Global Platforms'u yönetmektedir. Aynı zamanda TRENDYOL, küresel ölçekte 27 Avrupa Birliği ülkesindeki müşterilere hizmet veren Almanya merkezli bir

çevrim içi moda platformu olan "www.trendyol.de" üzerinden de faaliyet göstermektedir. TRENDYOL esas e-ticaret faaliyetlerinin yanı sıra ikinci el eşya pazaryeri olan ve müşterilerinin birbirleri arasında mal alıp satmalarını sağlayan "www.dolap.com"u işletmektedir.

- (18) TRENDYOL, Trendyol GO aracılığıyla çevrim içi yemek ve market siparişi alanlarında da faaliyet göstermektedir. TRENDYOL'un lojistik birimi olan Trendyol Express ise TRENDYOL satıcılarına satıcıdan kargo firmasına (*first mile pick-up*), tasnifleme (*sorting*) ve kargo firmasından müşteriye (*last-mile delivery*) lojistik hizmetleri sunmaktadır.
- (19) TRENDYOL'un Türkiye'de çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren 11 iştiraki bulunmaktadır. TRENDYOL'un Türkiye'deki iştirakleri ve faaliyet alanlarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 1: TRENDYOL'un Türkiye'deki İştirakleri ve Faaliyet Alanları

Teşebbüs	Faaliyet Alan(lar)ı
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu

- (20) Devralan ortak girişim tarafı PASHA 2006 yılında Azerbaycan'da kurulmuştur. PASHA, iştirakleri aracılığıyla (i) bankacılık, (ii) sigortacılık, (iii) yatırım ve brokerlik, (iv) inşaat, (v) seyahat ve turizm, (vi) teknoloji ve (vii) ekosistem alanlarına yatırımlarda bulunmaktadır. PASHA'nın belirtilen sektörlerdeki faaliyetleri hakkında bilgilere aşağıda yer verilmektedir:
- Bankacılık: PASHA, Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye'de büyük şirketlerden küçük ve orta ölçekli işletmelere kadar müşterilere yatırım bankacılığı, dış ticaret finansmanı ve varlık yönetimi dâhil olmak üzere tüm temel finansal hizmetleri sunmaktadır.
 - Sigortacılık: PASHA, sigorta sektöründe müşterilerine hayat sigortacılığı ve diğer sigortacılık hizmetlerini sunmaktadır.
 - Yatırım ve Brokerlik: İlgili alanda faaliyet göstren PASHA'nın iştiraki Pasha Investments Limited Liability Company; Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye'de petrol, gaz ve çeşitlendirilmiş finansal hizmetler hariç tüm sektörlerde orta ölçekli şirketlerde büyüme sermayesi yatırımlarına odaklanan bir özel sermaye şirketi olarak faaliyet göstermektedir PASHA'nın bir diğer iştiraki olan Pasha Capital Investment Company ise hem gerçek hem de tüzel kişilere brokerlik, yatırım bankacılığı, kredili işlemler ve finansal danışmanlık hizmetleri sunmaktadır.
 - İnşaat: PASHA, iştiraki Pasha Construction Limited Liability Company aracılığıyla Azerbaycan'da uluslararası standartlarda ticari ve meskûn gayrimenkuller geliştirmektedir. PASHA, Pasha Development LLC aracılığıyla ise gayrimenkul alım, geliştirme ve yönetim hizmetleri sunmaktadır.

- Seyahat ve Turizm: PASHA, Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği ve Uluslararası Standartlar Teşkilatı sertifikalı tam hizmet turizm ve destinasyon yönetimi şirketi olan Pasha Travel Limited Liability Company aracılığıyla, hem Azerbaycan'a gelen misafirlere sunulan hizmetler hem de iş ve tatil amaçlı seyahat çözümleri için tek noktadan turizm hizmetleri sunmaktadır. PASHA ayrıca tamamına sahip olduğu iştiraki Absheron Hotel Group Limited Liability Company aracılığıyla otel yönetimi hizmetleri de sunmaktadır
 - Teknoloji: PASHA'nın iştiraki olan Pasha Technology Limited Liability Company, 2018 yılında bir IT hizmet sağlayıcısı olarak kurulmuştur. Söz konusu şirket, PASHA'nın iştiraklerine IT hizmetleri, bulut bilişim, siber güvenlik işlemleri ve veri merkezi yönetimi hizmetleri sunmaktadır.
- (21) PASHA Türkiye'de ise; (.....) alanlarında faaliyet göstermektedir. PASHA Türkiye'deki faaliyetlerini, kontrolünde bulunan Pasha Yatırım Bankası AŞ (PASHA YATIRIM) ile PD Turizm ve Gayrimenkul AŞ (PD TURİZM) unvanlı iki iştiraki ile yürütmektedir. PASHA YATIRIM, Türkiye'de (.....) alanlarında faaliyet göstermekte iken PD TURİZM (.....) sunmaktadır.
- (22) Ortak girişim taraflarından devralan konumundaki PASHA'nın Türkiye'de ve küresel ölçekte (.....) alanlarda faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Ortak Girişim taraflarından devreden konumundaki ALİBABA'nın Türkiye'deki faaliyetleri; e-ticaret ve pazaryeri hizmetleri, lojistik hizmetleri, bulut hizmetlerinden oluşmaktadır. Ortak girişim konumundaki AZ OpCo tarafından ise bildirim konu işlem sonrasında Azerbaycan sınırları içerisinde e-ticaret ve e-ticarete yönelik lojistik faaliyetlerinin yürütülmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca başvuruda (.....) belirtilmektedir. Bu çerçevede ortak girişim AZ OpCo'nun faaliyetleri ile işlem tarafları PASHA ve ALİBABA'nın faaliyetleri arasında Türkiye'de dikey ve yatay anlamda herhangi bir örtüşme bulunmadığı anlaşılmaktadır.
- (23) Yapılan tüm tespit ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun ortaya çıkmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (24) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.